

בלבבי משכן אבנה

כל החומר המופיע בעלון זה חדש

י"ג עיקרים

עבודה רק לה' היסוד החמישי

מעתה, לפי מה שנתבאר, דברי הרמב"ם כאן מקבלים פנים הרבה יותר עמוקות, וכדלהלן.

הרמב"ם אומר שהוא יתברך לבדו הוא הראוי לעובדו, ושאלנו: מהי סיבת הדבר. מעתה, תשובה לדבר לפי מה שנתבאר: **עיקר עבודתו של האדם את הקב"ה, היא על ידי ה'בחירה',** וכלשון הפסוק: **"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון"**. ולכן, כיוון שנתבאר שהגדרת הבחירה היא שהאדם צריך לבחור להתקשר לבחירתו של מקום, כיוון שבחירת האדם משתלשלת מבחירתו של מקום, הרי שברור הדבר שעבודת האדם, שהיא הבחירה, היא רק אליו יתברך שמו.

וזוהי תשובה לשאלה שנשאלה שאם אנו עובדים את הבורא מפני שהוא בעל בחירה [כמבואר כאן ברמב"ם], מדוע שראובן לא יעבוד לשמעון ח"ו, שהרי גם שמעון הוא בעל בחירה [כפי שנתבאר לעיל אין צד כזה ח"ו, רק מבארים מדוע]. תשובה לדבר, וכי בחירתו של ראובן משתלשלת מבחירתו של שמעון, הרי בחירתו של ראובן משתלשלת מבחירת הבורא יתברך בעמו ישראל. וזוהי הסיבה הברורה מדוע האדם לא יכול לעבוד לאדם אחר.

אם כן, עולה בידינו שישנם שני חלקים בעבודת האדם את בוראו. החלק הראשון, עצם הבחירה (בדקות, ישנו מהלך של 'הידיעה שלמעלה מהבחירה', כפי שיתבאר מעט להלן). החלק השני, הוצאת הבחירה מהכח אל הפועל. בחלק הראשון האדם עובד את בוראו בעצם כך שהוא בוחר, עצם בחירתו היא עבודת הבורא. ומהי הבחירה - לבחור בחיבור לבחירתו של מקום, ולא לצד ה'חרב' שמתנתקת אותו מבחירתו של מקום, כפי שנתבאר. והחלק השני, עבודת הבורא ע"י הוצאת הבחירה שבחר בבחירת הבורא מהכח אל הפועל.

מהו הצד לעבוד את הנבראים ח"ו

תמצית הדברים שנתבארו עד כאן, שהעבודה מוכרחת

להיות לו יתברך ולא לזולתו. עתה, נחזור לבאר דקות נוספת בדברי הרמב"ם שהוזכרו לעיל.

לשון הרמב"ם לעיל: **ושלא יעשו כזה למי שהוא תחתיו במציאות מן המלאכים והכוכבים והגלגלים והיסודות ומה שהורכב מהם, לפי שכולם מוטבעים.**

הרמב"ם כתב כאן בלשון שלילה, למי לא לעבוד - לא למלאכים, לא לכוכבים, לא לגלגלים, לא ליסודות ולא למה שהורכב מהם. ובכן, כאן יש להתבונן, מהיכן ישנו צד כזה באדם לעבוד אותם ח"ו.

וביאור הדברים הוא כדלהלן. כל בחירה שהאדם בוחר, מגיעה ממערכת של חיבור [בוחר להתחבר לדבר מסוים]. וכמו שנתבאר, האדם צריך לבחור להתחבר לשורש בחירתו של מקום, ולא לחרב שמנתקת אותו מבחירתו של מקום. אבל כל בחירה יסודה חיבור. וכאן, ישנה נקודה דקה. כיוון שכל תפיסת הבחירה היא חיבור, מצד כך היה צד שכח הבוחר יבחר בדבר שהוא 'מורכב' [היינו בנבראים שהם מורכבים], כיוון שדבר מורכב מחובר מ'חלקים'.

ונבאר. הכח שמכוחו האדם עובד את בוראו הוא כח החיבור [בחירה, כנ"ל]. ומצד כך, כיוון שכל חיבור הוא 'הרכבה', הרי שהאדם היה צריך לבחור בדבר מורכב. **וכאן, שורש ההטעיה לבחור בדברים מורכבים. הרמב"ם כותב: כוכבים, מלאכים, גלגלים, יסודות, ומה שהורכב מהם, אך בדקות, הם עצמם מורכבים. ומכאן נובעת התכונה שבני אדם בוחרים בנבראים ח"ו, ולא בבוראם.**

עצם הבחירה עצמה גורמת את ההטעיה הזו לבחור בנבראים ח"ו, ולא בבורא, כיוון שהבחירה היא חיבור, והחיבור הוא הרכבה, והנבראים הם מורכבים. ומצד כך, כפי שמבואר בחז"ל, וכמו שהאריך הרמח"ל בדרך ה' בארוכה, הבחירה נותנת לאדם שיקול לבחור בין טוב לרע. היכן היא הנטייה לרע - הנטייה לרע היא עצם כך שהבחירה היא בחיבורים, ולכן האדם מסוגל לבחור גם

מחובר, מורכב. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מתוך סדרת 'דע את אמונתך' - י"ג עיקרים

וסיים המזמור באמרו (שם שם, י"ג): "ה' צבאות אשרי אדם בטח בך" - רומז אל מי שפנה לבו מכל מה שהוא חוץ ממנו יתעלה ונקשר בו.

פינוי הלב מכל דבר שזולתו יתברך - חיבור לחלקו שלו

מי שלא פינה את כל ליבו מכל מה שהוא חוץ ממנו יתעלה, נמצא שיש בליבו דברים נוספים שקיימים בבריאה. ובעומק, הימצאות דברים נוספים בליבו גורמת לידי כך שהוא חושק לחלק שאינו שייך לו, ואז, לעולם הוא לא יגיע לתכלית החיים השלמה. יתכן שהוא נמצא באמצע הדרך, אבל לתכלית המכוונת - הוא לא יוכל להגיע בשום אופן.

רק מי שפינה את ליבו מכל דבר אחר, והבורא יתברך שמו ממלא את עולמו, מכח כך גם חיבורו לעולם זהו חיבור לחלקו שלו. הבעל-חי, הצומח, והדומם שיש לו - זהו חלקו שלו.

אצל רוב בני אדם, הבעל-חי, הצומח, והדומם שיש להם, הוא לא 'שלהם', על אף שמצד קנייני הממון הדבר שלהם. וסיבת הדבר היא, מחמת שבעומק נפשם הם לא מחוברים לחלקם שלהם, ואזי גם בלבושים שמגיעים מבחוץ, הם לא זוכים לחלקם השייך להם באמת. ולכן ישנו בעולם עיוות הדין.

פסוק זה מראה אפוא את אושרו של מי שנוקט במדת הביטחון בעניני עולם הזה כפי שבארנו קודם בפרק הביטחון, ואושרו של מי שמסיר מעליו כל דבר חוץ ממנו יתעלה ונקשר בו למטרות התורה, והוא הזוכה ל"פגיעה". ופרוש זה מתאים למה שקדם באותו מזמור, ומקרא נדרש לכמה טעמים (סנהדרין ל"ד. - בקצת שינוי לשון).

עומק מידת הביטחון - לחיות רק את חלקו שלו

הסיבה הפשוטה שמידת הביטחון מביאה את האדם לפגיעה, מחמת שאם אין לאדם ביטחון, הוא מצורף לעולם ונופל לענייני החומר, אך אם יש לאדם ביטחון, הרי שהוא פורש מהעולם ויכול לפנות את ליבו לעבודת ה'.

ברם, נבאר את העומק היותר גדול במידת הביטחון.

מי שלא בטוח בחלקו שלו - הרי שהוא מחפש חלקים של אחרים. ולפיכך, עניינה של מדת הביטחון היא: מה ששייך לי - אני יקבל, ומה שלא שייך לי - אני לא

פרק י' | בשעת העסק והעיון בתורה

כל הדברים שנתבארו עד השתא, הם רחוקים מאוד ממי שלא לומד תורה לשמה, והם קרובים הרבה למי שעוסק בתורה לשמה, מה שזה נראה לרוב בני"א שהמדריגות הללו הם רחוקים מאוד, מחמת שמעטים הם אלו שעוסקים בתורה לשמה, ככל שהאדם עוסק בתורה לשמה, אז האור של התורה מאיר לו באמת וכשאור התורה מאיר לאדם באמת אז ע"ז נאמר כי לא בשמים היא ולא מעבר לים היא כי קרוב אליך הדבר מאוד בפך ובלבבך לעשותו, הוא קרוב מאוד למי שעוסק בו לשמה, והוא רחוק מרחק שמים מארץ, ויתר על כן, ממי שאינו עוסק לשמה, אין דרך להגיע למדריגה אמיתית בחיים, למי שלא בוקע לאור התורה באמת לשמה, כמובן ששיעור הלשמה באיכות ובכמות הם מדריגות לפנים ממדריגות, אבל בסיס כל ההצלחות כולם, שבסדר עבודת אדם, שיכול להפיק תועלת בימי חייו, ולעלות עלית אמת, הנפה"ח מצייר כאן את המדריגות, בחלקם, כפי שהם כסידורן, כ"ז בנוי על עסק תורה באמת, בחיצוניות זה שקיעות אמיתית בעסק התורה, אבל בעומק זה התמסרות המוחלטת לתורה הקדושה, באופן שנתבאר לעיל מה ענינו של לשמה, שנתבאר בנפה"ח, המדריגות שמתבארות כאן בפרק י' הם בנויות על אופן הלשמה שנתבאר לעיל, ככל שהאדם זוכה לעסוק במדריגה של לשמה הוא מגלה את כבודו יתברך בעולמו. והוא מרגיש וחש בפועל שהוא נמצא אצלו יתברך, עימו אצלו ובחיקו ויתר על כן הוא מרגיש את הדביקות בו ית"ש, את בטילות המוחלטת אליו ית"ש, והוא מכיר ומרגיש מציאות שלימה של אין עוד מלבדו.

ולכן בה נאצלו ונבראו כל העולמות עליונים ותחתונים.

כפי שנתבאר לעיל יש ג' מדריגות בתורה הקדושה, א. בשורש העליון שבתורה - "קב"ה ואורייתא חד". ב. למטה מכך התורה הקדושה נאצלת ממנו יתברך שמו, אבל היא תמיד נמצאת עימו, "ואומר להם כביכול לי אתם לוקחים", לעולם התורה הקדושה נמצאת יחד עימו יתברך שמו.

המדריגה השלישית היא "אסתכל באוריתא וברא עלמא", נבראו העולמות, יש מציאות של עולמות, אלו הם עולמות של "נבראים" הם נמצאים לבר כביכול, לחוץ ממנו יתברך שמו, וגם שם מתגלה אור התורה הקדושה, ובעומק, ההשתלשלות של אור התורה שמתגלה בבריאה הוא שאפילו במקום שנראה בר - חוץ, ואפי' במקום שלכאורה ההרגשה שם נבדלת ממצאות הבורא יתברך שמו, מכוח הארת התורה הקדושה, אז האדם מכיר ומרגיש את מי שאמר והיה עולם. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא מתוך קובץ שיעורים על ספר נפש

החיים שער ד'

פרק ח | התמימות וההשכלה שבתורה

תורה ותפילה - הרכבה ופשיטות

צורה זו של העסק בדברי תורה המשלבת פשיטות והרכבה, מוגדרת בלשון חיצונית יותר, ככח של תורה וכח של תפילה, והיינו מצד החיבור בנפשו של האדם. שהרי ענינה של התפילה הוא השיח לפני ה' ללא עיון, וכשאחז"ל שעיון תפילה זהו אחד מן הדברים המעכבים את תפילה. מה שאין כן בדברי תורה, שבהם יש את עומק נקודת העיון.

א"כ כאשר כוחות אלו מתגלים לחוץ באופן המעשי, הם יכולים להתגלות כעולם של תורה ועולם של תפילה. ואולם זהו רק מצד ההתגלות החיצונית, אך מצד ההתגלות הפנימית במעמקי נפשו של האדם, ההתגלות היא ראשית בעצם הכוחות עצמם, כמו שהוזכר בתחילה. ויתר על כן ההתגלות היא בעומק החיבור לדברי התורה עצמם מכח שתי הכוחות כמו שהתבאר כעת. וצריך האדם ששני כוחות אלו יהיו מאוזנים אצלו בשורשם, ובעסק התורה, וכן בהגלותם המעשית ביחס לתורה מול תפילה.

ניתן לראות פעמים רבות, שאדם שהוא מחובר יותר לפשיטות ולתמימות ואין לו את האיזון הנכון בנפש, אדם זה בוחר לו חיבור עמוק לעולם של תפילה, ובמידה מסוימת נעשה אצלו רפיון בחיבור לדברי התורה.

ועל כגון זה דרשו חז"ל בגמ' (שבת י.) את הפסוק "מסיר אוזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה". שם זה נדרש על מי שרצה להפסיק מהלימוד לצורך תפילה, אך בעומק זה נאמר על מעמקי הנפש כאשר היא נוטה לפשיטות ולתמימות בלי כח העיון של ההרכבה. "אוזן" זו בחינה של הבנה וסברא, כמש"כ (משלי טו לא, ברכות סא.) "אוזן שומעת לב מבין" ואמרו חז"ל (עירובין קב:) "לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי", וא"כ מסיר אוזנו משמוע תורה, הוא מי שמטה עצמו מכח זה של האוזן שהוא כח ההרכבה וההתבוננות בנפשו, ואזי יש אצלו הסרה ממציאיות דברי התורה, ולכן גם תפילתו היא תועבה, כי זהו רק מהלך של תמימות שהוא קו אחד בנפש, ולא מהלך של הרכבת שני הכוחות בנפשו של האדם. ■ המשך

בע"ה בשבוע הבא מתוך סדרת שיעורים "דע את תורתך דרכי הלימוד"

צריך. ובצורה הזו, האדם חי רק את חלקו שלו. זהו עומק עצום במדת הביטחון.

חז"ל אומרים: "אין אדם נוגע במוכן לחבירו כמלא נימה". אמנם, אם האדם לא בוטה, הוא חושש שמא מישהו יקח את חלקו שלו. ובאמת, מהי הסיבה שאחר יכול לקחת את חלקו שלו [הרי אין אדם נוגע במוכן לחבירו כמלא נימה], תשובה לדבר: מחמת שהוא לוקח את חלקו של האחר, לכן הוא נענש מידה כנגד מידה.

ולפי"ז, אם אדם חי רק את חלקו שלו, אף אחד לא יכול לקחת מחלקו שלו. וזוהי עומק מידת הביטחון. דבר זה הינו עצום ונורא, כאשר מתבוננים בו.

ופרוש נסתר זה אינו סותר את הנגלה שהזכרנו תחלה, כי הכמיהה למקדש ולבנינו והצער על חורבנו נובעים ממטרותיו הפנימיות,

הכמיהה הפנימית לביהמ"ק

הכמיהה לבנין בית המקדש, איננה מצד יופיו של בית המקדש [כדברי הגמ' (ב"ב ד ע"א): מי שלא ראה בנין הורדוס, לא ראה בנין נאה מימיו], אלא המכוון הפנימי של בית המקדש הוא - בית קודשי הקודשים, כניסה לפני ולפנים, כניסה לחלקו שלו. זוהי הכניסה במקום. והכניסה בנפש היא, כניסה לעומק הפנימי של ייחודיות הנפש. זו היא המטרה הפנימית של המקדש, כפי שנתבאר בהרחבה לעיל.

והפרוש הנסתר הנ"ל הוא-הוא מטרותנו!

בחיצוניות, המטרה היא בנין הבית, והתבודדות חיצונית מן העולם. ובפנימיות, המטרה היא כניסה לקודש הקודשים הפנימי, במקום ובנפש, שלמות האיחוד הפנימי.

וכבר הרחבנו את הדיבור בענין ההתבודדות, שהוא מטרת הפרק, אל באורו המקיף של המזמור הזה כיון שעולה הוא בקנה אחד עם נושא הפרק.

אם כן, מה שהוזכר כאן בסוגיית 'בני קרח', מצד המקום, זוהי המהות הפנימית של ההתבודדות במקום חיצוני, בית המקדש. ומצד הנפש, זהו המקום הפנימי, ייחודיות נפשו של כל אחד - והיא-היא המבוא הפנימי להגיע לעולם היחידה שבנפש, שהוא מקום ההתבודדות השלם.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא- מתוך שיעורים על ספר "המספיק לעובדי ה'

חידושי תורה באור אחרית הימים, והרגשים בענין המסכה

לכבוד מורינו הרב שליט"א. בתודה עד אין קץ על פתיחת שערים, שער לפנינו מן שער.

א. בעלון בלבבי לשבועות [תש"פ] פורסמה תשובת הרב שליט"א בענין חידושים בדורנו שנוגעים להלכה, ובתוך הדברים כותב הרב: "אולם באחרית הימים מאיר אורו של משיח, ולפיכך המשיג אור זה יכול לברר האם חידוש זה שורשו באור זה, ודבר זה נמסר רק לחכמים הפנימיים".

אם אפשר לבקש להרחיב בזה יותר, מה ההגדרה וההבנה מצד החכמה שיכול להיות חידושים להלכה, שלכאורה גורמים שינוי גם למעשה, הרי "זאת התורה לא תהא מוחלפת", והאם יש אפשרות שגם פוסקי הזמן יתחשבו בזה מצד גופי תורה?

וכמו כן, מה ההגדרה של מי שמשיג אור זה, לענין הנ"ל, ובכללות.

זאת ועוד, לפני כמה חודשים פורסמה תשובת הרב בענין זיהוי התכלת, שהרב מעודד שם לימוד ענין זה, ולכאורה אם זיהוי התכלת מתברר ששורשו באור זה, אם כן ירד כל העוקץ של ההתנגדות ללבישת תכלת?

ב. בענין המסיכה שראו לילך בה, מבלי להיכנס לנידון מה מידת הצורך ללובשה, וכבר הסביר הרב בתשובה המהלך הפנימי של המסיכה. אך יש לי כאב גדול, ורצוני לידע מהרב אם זה מגיע מנקודת טעות. זה נראה שאחר שהחליטו הדבר לצורך גמור, שוב אין לך כמעט מאן דהו שאתה רואה שאכפת לו שהמסיכה תהיה באופן שלא משנה הצורה וממעטת את הדמות, ולהשתמש באוזניים שנתן לנו הקב"ה בשביל לשמוע "אנכי ה' אלוקיך" - "אזן זו ששמעה בהר סיני", משתמשים לתלות בה את הכף ששמו מסיכה, שמשמשת כאוזן של כלי, וזה נראה סילוף ושיבוש של צורת אדם. גם האופן שעומד חתיכת נייר על האף והפה אם בצורה מקומטת וכו', ולא באופן של מסוה עדין. רצוני לדעת אם כל הדברים הללו הם 'הרגשים' בעלמא, או שיש בהם מן האמת, ואולי יש כאן התעסקות בחיצוניות. אשמח מאד לקבל על הענין המבט האמיתי והשלם.

הנני בזה אסיר תודה, הממתין לכל קוץ היוצא מקולמוס הרב.

תשובה

א. ר"ע היה דורש תילי תילים של הלכות. והוא בחינת תגים, כתרי אותיות.

וזה האור שמאיר באחרית, בעקב, ר' עקיבא, עקב-יא, כנודע.

ומצד כך נגלה פרטים חדשים הנולדים. לא שינוי עיקר הדין ח"ו וח"ו.

אלא חידוד דקויות של דין, כמו שמצוי היום ספרי הלכה לרוב שנידונים בהם חידוש דין שלא מצאנו לקדמונים שדנו בכך להדיא.

זהו מצד תפיסת הפרטות, תילי תילים של הלכה.

מצד תפיסת הכללות. זהו מבט כולל לחבר את כל חלקי התורה.

דוגמא לכך, תורתנו של הרוגצ'ובר, שיחוד הדינים בנוי ע"פ תפיסה שכלית

המשך בעמוד יב'

כתיב (יחזקאל, טז, מט) הנה זה היה עון סדום וגו' ויד עני ואביון החזיקה. ובמלבי"ם שם, וז"ל, שהעון הוא מה שעושה במזיד בעצת שכלו, כי לא עשו זה מפני הדוחק, כי היה גאון שבעת לחם, וכו', מפני שהיו להם נימוסים רעים ומשפטים בל יחיו בהם, שהיה הנימוס אצלם שלא להיטיב עם דל וחסר לחם, עכ"ל. והבן שכל תחילת הבריאה "להיטיב לבריותיו". ורחמיו על כל מעשיו. וסדום הוא היפך מהות תכלית הבריאה.

וזהו מידתה של סדום כמ"ש (אבות, פ"ה, מ"י) האומר שלי שלי ושלך שלך הרי זו מדת סדום. הפקעת נתינה. וכמ"ש (פרד"א, פרק כה) ר' יהודה אומר, הכריזו בסדום, כל מי שהוא מחזיק בפת לחם עני ואביון, ישרף ב"אש". באש דייקא. כי המים נתינה, כנודע, מידת אברהם, יקח נא מעט מים. והיפוכו אש. וסדום פסולת, היפך מאברהם. ולכך לוט שנפרד מאברהם הלך לסדום.

וביתר עומק, הנה אמרו (ב"ב, י, ע"א) תניא, היה ר"מ אומר, יש לו לבעל הדין להשיבך ולומר לך אם אלהיכם אוהב עניים הוא מפני מה אינו מפרנסן, אמור לו כדי שניצול אנו בהן מדינה של גיהנם. והיינו מים, נתינה, לעומת אש של גיהנם. ועיין ספר החיים (חלק פרנסה וכלכלה) וז"ל, במצות הצדקה יש להרהר קצת, שאחר שהקב"ה שונא לעני זה וחפץ דכאו, מי ימלא את לבו לקרב את שונאו של הקב"ה. ולפי דעתי שזה היה טעותם של אנשי סדום, שהכריזו שכל מי שמחזיק יד עני ואביון, ישרף באש. ולכך נשרפו הם, מדה כנגד מדה. והבן שמי שמביט במבט של הטבה וחסד על פועל ידיו של הקב"ה, אף כאשר הוא רואה עני אינו רואה בו "שונאו של הקב"ה, שחפץ לדכאו", אלא רואה בו חלק מתפיסת ההטבה, "שניצול אנו בהן מדינה של גיהנם". אולם במבט של סדום שאינו מבט של הטבה, עני הוא שונאו של הקב"ה, ומי שמסייעו ראוי לשורפו באש.

וזהו עומק עונשה של אשת לוט, שמנעה מלח מן המלאכים שבאו אל לוט, ועונשה כמ"ש ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח. "אחריו" דייקא, כלומר תפיסת אחריים. בבחינת מ"ש דשדי בתר כתפוי לשונאו שלא ברצונו (עיין תניא, פרק כד). והיינו שאין עיקר רצונו לתת ולהיטיב. וזהו תפיסת אחריים. ולכך אשת לוט שהייתה בתפיסה זו כתיב בה ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח.

כתיב (שמואל, א, ב, ח) מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון. וכן כתיב (תהלים, קיג, ז) מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון.

כי תבא | ס-ו

ולא תסור מכל הדברים. תסור, סו-תר. הנה כתיב ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. ונבראו בעשרה מאמרות. וזהו בחינת ו-ס, ששים ושש. יסוד ימות עולם, "שש". וזהו יסוד, יד-סו. וזהו הגבול בבריאה, בחינת סוף, סו-ף. והיינו שבעלמא דידן גבול וסוף של כל דבר הוא בחינת שש, בבחינת מקום - עולם, יש ששה צדדים, ובבחינת זמן, ששת ימים כנ"ל. ובבחינת נפש כנודע זה יוסף, שהרי סדר שורש נפשות העולם כנודע, אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף. פי-סו. שיוסף הוא שיש. ובנפש דקלקול הוא בחינת יבוס, סו-יב. (עין טור או"ח, הלכות תפילין, סי' לו, סוד ג' תגין על ו-ס, של יבוס). וכן סיחון, סו-יחן.

ובדקות יש שני מהלכים בחיבור אותיות ס-ו, כמו שנתבאר בספר השם וז"ל, א', אי, בכ, גל, דמ, הני, וס, זע, חפ, טצ, יק, כר, לש, מת (והוא חיבור יחידות עם עשרות ועשרות עם מאות). ב'. אר, בק, גץ, דף, הע, וס, זן, חס, טל, יך, שת, עכ"ל. והוא חיבור ששורשו א-ר, בחינת אור, הארה, שהוא שורש לכל "יהי אור". ומצד המהלך הראשון ו-ס, הוא כח העולם, כח ה"העלם". בחינת מסוה, סו-מה. ומצד המהלך השני ו-ס, הוא הכח ה"נעלם", בחינת אור שברא הקב"ה גנוז לצדיקים לעת"ל.

והנה בפנים הראשונות, ו-ס, כח ההעלם, והוא שורש לכל דבר אסור, אר-סו. שנופל אר, הארה, לאסור, כנ"ל. והדבר הנאסר מתחלה לאדה"ר, עץ הדעת טו"ר, לא תאכל ממנו. ציוהו הקב"ה לסור ממנו. סור, סו-ר. ובא נחש על חוה, שהיא במדרגת סוגה בשושנים (שה"ש, ז, ג) סוגה, סו-גה, שלא ברצון, אלא באונס, אנ-וס. ושורשו מכח פגם הראיה, ו"תרא האשה", בחינת סנורים, סו-נרים. ואזי ע"י אכילה זו נעשה אסון, אן-סו. פרום, ושסוע, סו-שע. ששת ימים נעשה שית אלפי שנים. ושורשו במה שנעשה משש, ששים. מאות ו', נעשה ס'. ואזי אמר אדה"ר לקב"ה, אני וחמורי נאכל מאבוס אחד (פסחים, קיח, ע"א). אבוס, אב-וס. ונפל למדרגת סוס, ס-וס. ונקנס עליו מיתה, ונעשה עת ספוד. סו-פד.

ונפל ממדרגת בר דעת למדרגת סכלות, סו-כלת. ולחד מ"ד (ב"ר, יט, ה) אשכול ענבים (יון שורש איבוד ההשכלה, שיכור) סחטה (חוה) לו. ושתה בכוס, כו-ס. ואזי יצא מדרך יושר, בחינת מסילה, סולו, סו-לו, לדרך של חשבונות רבים, בחינת רשעים סביב התהלכון, סובב, סו-בב. ובחינת סחור, סו-חר. ואזי איבד את עיקר כח מוחין דיליה וירד למדרגת חשבון, מנין. ואזי נעשה בחינת סופר, סו-פר, כמ"ש (קידושין, ל, ע"א) לפיכך נקראו ראשונים סופרים, שהיו סופרים כל האותיות שבתורה. ואזי נתגרש מג"ע ונתן הקב"ה את להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, ונסגר עליו השער. סגור, סו-גר. ע"י מחסום, סו-חסם. ומכאן ואילך איבד מדרגת גן עדן, לשון עידון, עדין, וכל עסקו במאוס, מא-וס. ובמקום לישב במקום שלוח, נתגרש למקום סופה, סו-פה.

ובתיקון ע"י אור הרחמים, חוס, ח-וס, נתקן בחינת רא-סו, אסור, כנ"ל, נעשה שורש התיקון ע"י מוסר, רם-סו, לרומם את בחינת סו-ו. ונגלה במועדים, בפסח התיקון ע"י ד' כוסות, כנ"ל, כוס, כ-וס. ובמ"ת שהיה בסיון, סו-ין. ובסוכות, סוכה, סו-כה. ובחנוכה יון, גימט' ס"ו. ובפורים נגלה מדרגת סוד, סו-ד, כנ"ל.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אבוס, אנוס, אסון, אסור, מוסר, יוסף, סוד, סוה, סוף, סוכה, סנורים, סכלות, יסוד, יבוס, כוס, מסוה, סובב, סופר, סור, מסתופף, שסוע, חוס, מאוס, כנוס, סופר, מוסד, מנוס, סחורה, יבוס, סיחון, מואס, מחסום, נסיון, סגור, סופה, סוג, סוגה, סולל, סיון, סמוך, ספוד, סקול, ספון, סתור, סרוח. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

והיינו שאינו רק כפשוטו שמקים ומרים מעפר ואשפה, אלא השפל שבעפר ובאשפה הוא גופא סבת העלייה, בבחינת ירידה לצורך עליה, לית נהורא אלא מגו חשוכא. וכמ"ש (ר"ה, לא, ע"ב) עשר מסעות נסעה שכינה וכו', וכנגדן גלתה סנהדרין, וכו', וטבריה עמוקה מכולן וכו', ישפילנה עד ארץ יגיענה עד עפר, א"ר יוחנן ומשם עתידין ליגאל, שנאמר התנערי מעפר קומי. ושם הוא בחינת "עפר".

ומעין כך ויתר על כן אמרו על מקרא דידן (יומא, פז, ע"א) רב ירמיה הוה ליה מילתא לרבי אבא בהדיה, אזל איתיב אדשא דרבי אבא, בהדי דשדיא אמתיה מיא מטא זרזיפי דמיא ארישא, אמר עשאוני כאשפה, קרא אנפשיה מאשפות ירים אביון, שמע ר' אבא ונפק לאפיה וכו'. ועיין מהרש"א (שם) וז"ל, ר"ל אנפשיה, דנקרא ירמיה, ע"ש ירים-יה. ומעין כך אמרו בירושלמי (מו"ק, פ"ג, ה"א) חד זמן הוה עבר בשוקא, וחמת הדא איתא סחותא דביתא וטלקת ונפלת גו רישיה, אמר דומה שהיום חבירי מקרבין אותי, דכתיב מאשפות ירים אביון. וזהו דוקא "אביון" בחינת אשפתות, שהוא השפל ביותר, ולכך לא רק "מקים", אלא "ירים", לעילא. כי כאשר עולה עולה עד למעלה, כמ"ש המלבי"ם (תהלים, יג, ז), עיי"ש.

וזהו בחינת יוסף שנקרא אביון, כמ"ש (עמוס, ב, ו) על מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים. ואמרו (פרד"א, פרק לח, ועוד) שקאי על יוסף. ובו נתקיים מאשפות ירים אביון, כמ"ש (ילק"ט, שמואל, א, רמז פו) מקים מעפר דל, זה יוסף. מאשפות ירים אביון, וישלח פרעה ויקרא אל יוסף. להושיב עם נדיבים, ויוסף הוא השליט. ועלה "מאביון", ונעשה "אב", כמ"ש (ויגש, מב, ח) וישמני לאב לפרעה. כנ"ל, ששורש אביון, אבי-ון.

ואופן הדבר וטעמא דמילתא, כיצד מן האשפות עולה לגדולה, נתבאר באלשיך (שמואל, א, פ"ב, ח) וז"ל, ומהאשפות שהאביון בהם, זכה לו הרוממות, כי הכנעתו תקרבנו אל החסידות וידבק בה'. דהיינו שלא רק כפשוטו שמחמת שירד לאשפה, יסוריו מכפרים חטאתו, אלא כנ"ל כי הכנעתו תקרבנו וכו'. ועיין סידור הרוקח (הלל, שם) וז"ל, ירים אביון, שאובה ומתאוה לכל, וחבקו אשפתות, הקב"ה מרימו ומזלו עולה ומגביהו כשחפץ הקב"ה. ועיין מהר"ל גבורות ה' (פרק סב) וז"ל, מה שהוא מושיב אותו בין נדיבים הוא חסד גמור. עיי"ש. וזהו דלא כהאלשיך. ועיין תפארת שלמה (רמזי פורים, מגילה דף ג') ופרי צדיק (מצורע, אות ו').

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

עומק התאווה שבנפש, - כי יש באכילה מה שאינו שייך לו, ולכן לעולם יוסיף מעבר לשיעור

מכאן עומק התאווה שנמצאת בנפש. יסוד עומק התאווה שמתגלה בנפש, בפשוטו, האדם מתאווה, ששורשו מ"וכי תאווה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל", שנאמר בחטא אדם הראשון, אבל עומק ההגדרה היא, שבשעה שהוא אוכל מעץ הדעת טוב ורע, אז מוכרח שאפילו אם הוא יאכל את מה ששייך לו, לעולם יהיה בו עדיין חלק שלא שייך לו, כי יש כאן את החלק הרע המעורב, וא"כ, מונח כאן בעומק תפיסת האכילה, שלעולם האדם אוכל דברים ששייכים לו ואינם שייכים לו, ההשתלשלות של זה גורמת לידי כך שכאשר האדם יושב בשולחנו, שחשוב כמזבח, ואוכל, לעולם יש מציאות כזו שהוא תמיד יוסיף מעבר לשיעור שראוי לו לאכול.

במון, לא היה שייך כזה דבר, זה "עומר לגולגולת", זה מה ששייך לו, לא פחות ולא יותר, מעין מה שנאמר בקרבן פסח "לא תותירו ממנו עד בוקר", וכן בכל קרבן שיש בו דין של נותר, מעין כך היה באכילת המן, כמובן, מה שנשאר מהמן, "וחם השמש ונמס",

באכילה שמצד האדם 'אי אפשר לצמצם' ולכן אוכל יותר, משא"כ באכילת המן שהוא מן השמים

אבל ביסוד הדברים, זה החלק ששייך לנפשו דיליה, ובחלק ששייך לנפשו דיליה, שם היה מבורר השיעור המדוייק של האכילה, לא פחות ממנו, ולא יותר ממנו. ועל אף שתמיד ההגדרה היא "אי אפשר לצמצם", כ"ז בידי אדם, אבל המן שהיה מן השמים, זה לא היה בבחינת "כחצות" שאמר משה רבינו, אלא בבחינת חצות שאומר הקב"ה, זה היה מדוייק, מה שנלקח לו, זה שייך לו, "לא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר", היה מדוייק בדיוק מה שיש לו, זה היה גדר אכילת המן.

אבל כאשר אנחנו לא זוכים לאכול מן המן, אז מצד האדם "אי אפשר לצמצם" וכח התאווה שמתגלה בנפשו של אדם גורמת לו שבוודאי הוא אוכל מעבר לשיעור שהוא חלקו, וכשזה משתלשל לאופן היותר נמוך, זה משתלשל שהאדם אוכל מדברים שהם לא שייכים לו בגדרי ממון, הוא כבר אוכל גזילות, אבל כשזה נשאר בעומק של כוחות נפש, ולא בהשתלשלות של מעשה איסור, אז צורת הדברים היא באופן כזה, כמו שנתבאר, שאפילו אם הוא יאכל כביכול לפי השיעור הראוי, מעורב בזה לעולם חלק שלא ראוי.

אבל יתר על כן, הוא מעיקרא אוכל דברים שהם מעבר לשיעור שראוי לו לאכול, וההשרשה של זה היא, במה שבכל אכילה מוכרח להיות בה חלק שאינו שייך לו, מכאן מונח עומק התאווה בנפשו של אדם.

משעת האכילה מעץ הדעת, התאווה היא חלק מקומת נפשו של אדם

התאווה הזו, היא מצטיירת בנפשו של אדם שהוא מתאווה לחלק שאינו שייך לו, והוא לא יכול להעתיק את עצמו ממקום התאווה בעצם, כי בשעה שהם אכלו מעץ הדעת טוב ורע, התאווה הפכה להיות חלק מקומת נפשו של אדם, תאווה דקלקול, כמובן. שבה אנו עוסקים, כי לעולם, בכל אכילה, יהיה את אותם חלקי אכילה שאינם ראויים לו, כמו שהוזכר.

אכילת 'כפליים' בקדושה, ומצד הקלקול

בפנים הללו, כמו שהוזכר, כשזה מתגלה מצד הקלקול הגמור, אז הוא אוכל דבר שאינו שייך לו עפ"י דין, שהוא גדר של גניבה, זה גדר "אבוס" דקלקול כמו שאומרת הגמ' בשבת, שהשיעור של אכילה של "אבוס" הוא כפלים, בקלקול, זה אכילה של גנב, שחייב כפל, ובקדושה זהו אכילתה של שבת קודש שכל עסקה כפול, אבל זהו העומק של כח התאווה של "יש לו מנה רוצה מאתיים, יש לו מאתיים, רוצה ארבע מאות", הוא תמיד מכפיל את הדבר. בקדושה זהו "זכה, נוטל חלקו וחלק חבריו", אבל הכח הזה, כשהוא נופל במקום הנפש, אז הוא מתאווה לעולם גם לחלק הנוסף, זה ה"כפליים" שבנפש, לשם עומק נקודת התאווה, וההגדרה היא שהטוב והרע מעורבים זה בזה, אז חשקו הוא לא רק לטוב אלא גם לרע, זהו ה"כפל" שנמצא בנפשו של האדם שהוא מתאווה גם לחלק שאינו שלו.

ולפיכך, א"כ, ה"אבוס" שמתגלה אצל האדם, הוא מתגלה בשתי הפנים שהוזכרו. הוא מתגלה במה שלעולם כשהוא אוכל, יש חלק שהוא אינו חלקו, שאינו נבלע באיברים. והוא מתגלה בהרחבה שלו, במה שהאדם אוכל מעבר לשיעור שראוי לו שהוא יאכל.

בפנים הללו, בכל אכילה, לכאורה, יש בה את העומק של הקלקול שנתבאר השתא.

עומק התיקון, התנועה ההפוכה בנפש, - שהוא אוכל פחות

ועומק התיקון, כפי שחודד לעולם אין האדם יכול לעמוד

הללו. ועיי"כ, מצד אחד הכח של הפסולת נעשה תוספת כמו שהוזכר, אבל כנגדו עומד כח הפוך, שהאדם משייר באכילתו ומפחית מהשיעור הראוי לו לאכול, ועיי"כ כן נעשה עומק נקודת המלחמה.

ועצה נוספת הידועה בדברי רבותינו, מלבד העצה שהוזכר קודם שהאדם ישייר בזמן אכילתו שזה "הדבר והיפוכו" שהאדם משהה תוך כדי אכילתו, ומפסיק, באופן שהוא אוכל ומפסיק, אוכל ומפסיק, ובוודאי, פשוטם של דברים, וזה וודאי אמת, שאם האדם לא משהה את עצמו, יש הרי את האופן ההפוך הגמור שזה נקרא "תקפו בולמוס", אבל כשהוא משהה את עצמו, אז הדברים אינם מתפשטים באופן הקיצון שלהם.

אבל יתר על כן, כל מציאות התאוה, היא המציאות שהאדם נגרר ונמשך לדברים, אבל עד כמה שצורת האכילה נעשית באופן כזה, שהאדם אוכל ומפסיק, אוכל ומפסיק, אוכל ומפסיק, על ידי כן, כל תנועת האכילה שלו, באה באופן שונה, היא לא באה באופן שהוא נמשך ונגרר, אלא היא באה באופן של הפסקים, ובזה עומק כח התאוה, שהיא כח ההיגררות שהיא גוררת אותו לעוד ועוד ועוד, היא נסתרת, כמו שהוזכר.

אבל יתר על כן, לפי מה שחודד בסיעתא דשמיא, כח ה"אבוס" בנפשו של האדם זהו תוקף הכח שבאדם, שהוא יאכל את מה שלא שייך לו.

יש בדברי חז"ל: "יש מי שהולך אצל זיווגו ויש מי שזיווגו באצלו", והדוגמא היסודית היא שאצל יצחק מתקיים "זיווגו בא אצלו", שרבקה באה אצלו, אבל יעקב "הולך אצל זיווגו", ללא רחל, ולשפחות והתפיסה הזאת ש"יש מי שהולך אצל זיווגו ויש מי שזיווגו בא אצלו" היא לא מתגלה רק בזיווג, היא תפיסה יסודית בבריאה, הרי כפי שנתחדד בהתחלה, כל דבר ודבר שנמצא חוץ לאדם, חלקו שלו, שצריך להצטרף אצלו, הוא זה שנקרא "זיווגו".

ובלשון פשוטה, הרי הוזכר שיש ג' לבושי הנפש, מחשבה, דיבור ומעשה.

חלקי המחשבה, שעיקרה היא תורה, היא הנקרא "אשת חיל".

וחלקי הדיבור, זה אשתו, "ראוה מדברת". ■ המשך בע"ה שבוע הבא

מתוך סדרת בלבביפדיה עבודת ה'.

על הדבר, לאכול כפי המידה הראויה לו, אז העצה, מצד אחד, היא תמיד להקטין ממה שהוא רוצה לאכול, עצת דברי הראשונים כידוע, שלעולם ישייר מעט ממאכלו ולא ישלים את אכילתו, ועומק הדבר בזה, כפשוטו היינו, שלא יאכל את הכל, אלא יאכל פחות, אבל העומק, לפי מה שנתבאר השתא, או שהוא יאכל יותר, או שהוא יאכל פחות, אי אפשר להעמיד את הדבר על עומדו, יש את האפשרות שהוא יאכל יותר, שזה ה"אבוס" בנפש, שהיא אוכלת מעבר לשיעור הראוי לה, ועל מנת להפקיע את הדבר ממקום ה"גם", ממקום הרבוי, זה הופך להיות "אכין ורקין" מיעוטים הם", זה דבר והיפוכו, זה תנועה הפוכה בנפש.

מאותו יסוד של דברי הרמב"ם הידועים שכאשר האדם הולך במידותיו לצד אחד, שהתרופה היא ללכת לצד ההפוך, עד שיגיע לדרך האמצע, דרך הממוצע, כמו כן, במעמקי כוחות הנפש, ביחס לכח התאוה שבנפש של אכילה, אם הוא ינסה לעמוד על עומדו, הוא לעולם לא יצליח, שהרי זה כל יסוד הדברים שנתבאר, הוא בוודאי יאכל מעבר לשיעור הראוי לו.

ולפיכך, אחת מהצורות היסודיות היא, שהאדם מעמיד את עצמו באופן ההפוך של הדבר, שהוא גורם לכך שהתנועה בנפש מתהפכת, התנועה בנפש מתהפכת, שהוא אוכל פחות, ולהבין עמוק, אכילתו פחות, זה לא גורם במעמקי נפשו לידי כך, שיש רק תנועה של אכילה פחותה, אלא עומק ההגדרה היא, שיש כאן מלחמה של שתי כוחות בנפש, זה נקרא "לחם", שעיקר האכילה נקראת לחם, כמו שאומרים חז"ל, שזה מלשון של מלחמה, "עידן קרבא", זה זמן האכילה. מה עומק המלחמה בנפש? אי אפשר לאכול בדיוק מה שהוא צריך, זה אכילת המון, כמו שהוזכר, ולכן באופן טבעי, אם האדם נמשך אחר טבעו, הוא לעולם יאכל יותר, שזהו כל מהלך פני הדברים, אז ההבנה הפשוטה היא, שהמלחמה היא, שהוא יאכל פחות שאז הוא הולך היפך טבעו.

אבל בדקות יותר, כמו שחודד, הרי גם כשהוא אכל פחות, עדיין בתוך האכילה הפחותה יש חלק שלא שייך לו, שהוא עדיין בגדר "יתר", זה עדיין מעורב טוב ורע, שזה הפסולת שיוצא, אלא, זה הופך להיות כח של מלחמה, מצד אחד הוא אוכל את מה שלא שייך לו, שזה ה"יתר" שלו, ומצד שני הוא ממעט מחלק אכילתו שנצרך לו, זהו ה"עידן קרבא" העמוק שמתגלה בסוגית האכילה, ה"עידן קרבא" הוא באופן כזה, שהוא מעמיד כח מול כח, "זה לעומת זה", בשני הכוחות

וכן אם היה הא"ס נמשך מכל סביבות צדדי המקום החלל ההוא לא היה לא מעלה ולא מטה

הארת א"ס שווה בבריאה מדין עיגולים ומדין יושר

נשוב ונחדד. בתפיסת ההארה בבריאה יש שתי תפיסות, תפיסת עיגולים ותפיסת ויושר, וזהו הנקרא "דרוש עיגולים ויושר". היושר תפיסתו שיוצא מקו דק אחד בלבד, והעיגול תפיסתו שמאיר מכל צדדיו בשוה. ובכללות ישנם שני סוגי הארות באור שמק- בלים הנבראים מהאור א"ס, הארה מדין קו [יושר], והארה מדין מקיף [כהגדרה כוללת, עיגולים]. מדין קו יושר ישנה הארה של קו אחד לבד. ומדין עיגולים ישנה הארה מסביבות אור א"ס בשוה לכל המקו- מות. אילו עיקר ההארה הייתה הארה של עיגולים, אזי הבריאה הייתה מקבלת הארה של השתוות. ולכן עיקר ההארה בבריאה היא הארה של קו, ולא הארה של עיגולים.

וזהו מה שנאמר כאן: **אילולי שהיה מאיר מכל צדדיו בשוה**. כלומר, או שהוא היה מאיר באופן של קו מכל הצדדים, ואזי ממילא כל הבריאה כולה הייתה באותו ערכין, כי כולה קו, ולא רק מצד אחד, אלא כל הב- ריאה כולה קוים. ברם, עדיין יכול להיות שיהיה מעלה ומטה, כי הקו לא היה מגיע עד הסוף [אם נניח כך].

לפיכך בעומק הגדרת הדבר היא, שאילו היו מאירים קווים מכל הצדדים, או שהייתה הארה מדין עיגולים, אזי היה מאיר הא"ס בשוה. א"ס שמאיר מכל הצ- דדים הוא רק מדין קו שיוצא מכל הצדדים כביכול, או מדין עיגולים. בדקות, אם יצא קו מכל הצדדים זה נקרא הארת עיגולים, כי כולו מאיר בשוה. אא"כ היה לכל קו גון שונה, וא"כ אינו מאיר מכל צדדיו בשווה.

לפ"ז ביאור לשון הרב ז"ל: **וכן אם היה הא"ס נמשך מכל סביבות צדדי המקום החלל ההוא, או מדין יושר מכל הצדדים או מדין עיגול שמאיר בו, אזי לא**

היה לא מעלה ולא מטה, שהרי הוא מאיר מכל הצ- דדים בשוה. וסיבת הדבר, מחמת שבעיגול אין מעלה ומטה, ומי גורם שיש מעלה ומטה, זהו רק היושר, עיגול הוא עגול ואין לו מעלה ומטה, לא פנים ולא אחר.

לא פנים ולא אחר לא מזרח ולא מערב וצפון ודרום אך בהיות אור א"ס נמשך דרך קו א' וצינור דק בלבד יצדק בו מעלה ומטה פנים ואחר מזרח ומערב וכמ"ש בע"ה בענף זה בכלל דברינו:

מהו פנים ואחר בקו - דברי המפרשים

כאן עומדים המפרשים (הדברי שלום, הלשם ועוד) על לשון דברי הרב ז"ל, פנים ואחר, כיצד ישנם פנים ואחר בקו, הרי לכאורה רק בצורת אדם קדמון יש פנים ואחר. ונמצא בדבריהם כמה מהלכים, כדלה- לן.

מהלך א', ביאר בדברי שלום, שפנים ואחר בקו הגד- רתם חיצוניות ופנימיות, ולא פנים ואחר ממש. שהרי סוף-כל-סוף יש בקו אור וכלי, כמו שחודדו לעיל ג' מדרגות, א. האור, מימי האור העליון. ב. הניצוצות, זהו הצינור מלשון ניצוץ כדברי הערוך, חלקי הארה. ג. הכלי, הוא הקו. לפ"ז בנידוננו, כיוון שיש בקו אור וכלי, הרי שיש בקו חיצוניות ופנימיות. ומה שנאמר כאן פנים ואחר, אין הכוונה לפנים ואחר כמו בצורת אדם, שזה אין בקו, אלא הכוונה לחיצוניות ופנימיות.

מהלך ב', מביא הדברי שלום מדברי הרמ"ז (ר' משה זכותה), שהגדרת הדבר היא כך: לא מדובר כאן על הקו עצמו, אלא על המדרגה השלישית, אדם קדמון. יש לנו אור א"ס - גילוי ראשון, צמצום וקו - גילוי שני, והגילוי השלישי הינו אדם קדמון, ובא"ק ישנם פנים ואחר. ולפ"ז, הרב ז"ל מדבר כאן על שורש המדרגה שעתידה להשתלשל.

מצינו דבר בעולם העליון, צריך למצוא אותו בעולם התחתון לפי היחס שלו בעולם התחתון, וכאשר מצינו דבר בעולם התחתון, צריך למצוא אותו בעולם העליון לפי יחס של העולם עליון. בעולם התחתון מצינו פנים ואחור, מזרח ומערב, צפון ודרום. והגדרת הדבר היא, שיש שם במציאות ששה צדדים, שזהו סוד הו"ק, פנים ואחור, מזרח ומערב, צפון ודרום. זוהי הצורה של ו"ק, ששה צדדים. לפיכך, אמנם האור א"ס עצמו הוא פשוט בתכלית הפשיטות, אבל בנעלמות יש שם ע"ס הגנוזות במאצילן, ולכן בדקי דקות, גם שם יש שורש דו"ק, וא"כ גם יש שם פנים ואחור, מזרח ומערב, צפון ודרום.

אולם כעת עסקנו בקו וצמצום, ושומה עלינו להבין היכן בקו יש את הגילויים של פנים ואחור [מזרח ומערב, צפון ודרום]. וכך מבאר הלשם: קו אחד יצא מאור א"ס, וא"כ, עצם כך שהקו יצא ממקום זה - זהו פתח, והפתח הזה נקרא "פנים". הרי בפנים ישנם ז' נקבים, ב' עיניים, ב' אוזניים, ב' נקבי החוטם, ופה. וזהו כל הז' תחתונות [כדברי הס"י בפ"ד].

עכ"פ, הגדרת הדבר היא, שעצם כך שיוצא קו, כלומר מר שיש כאן פתח, והפתח הזה נקרא "פנים". ומצד האחור, עצם כך שהקו מגיע עד כאן ולא מתפשט יותר, זה נקרא "אחור". שהרי אחור זהו מקום שאין בו פתחים, לעומת פנים שזהו מקום שיש בו פתחים.

יתר על כן, הוא שולל ואומר שמה שלא יצא הקו מכל הצדדים, כבר א"א לקרוא לו אחור [בדקות זהו גם סוג של אחור], עיי"ש בדבריו. עכ"פ, ברור הדבר שעצם כך שיש כאן פתח, ואלו הן גבולות הפתח, זהו גילוי של פנים. כמו כן, אחור זהו המקום שממנו הקו לא יוצא, שעד כאן הם גבולות היציאה. כמו-כן, ברור הדבר שמעלה ומטה ישנם בקו, שהרי אינו מגיע עד למטה. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מתוך סדרת עץ חיים למתחילים.

ומבאר הדברי שלום, שבקו עצמו כבר יש את שורש הכלים של כלי היושר דא"ק. והוא מבאר את השורש, שהצמצום הראשון הוא שורש הכלים, והגילוי של הכלים הוא בא"ק, ולכן שורשי הכלים של אדם קדמון קיימים כאן.

נעיר בקצרה, שלכאורה דבריו הם בגדר חידוש. שהרי בדברי הרב ז"ל לקמן בהקדמה אחת גדולה, מתבאר שישנם שורשי הכלים, וזה קאי על הכלי של הקו, ולא על הכלי של א"ק, משום שאנו עוסקים במדרגת קו.

לבא ולומר שהכלי של א"ק נמצא כבר במדרגת קו, זהו דבר חידוש עצום, ולכאורה זה לא יתכן, שהרי יש סדר מדרגות, א"ס, צמצום, קו, א"ק. מה שמתבאר לקמן בדברי הרב ז"ל בשורשי הכלים, כלומר, שהקו הוא שורש הכלי לאור העליון של מימי האור העליון, ולניצוץ שהוא בבחינת צינור, אבל בכל ערך הכלים לא נמצאים באתגליא כבר בעולם העליון. הגם שבו דאי בדקי דקות יש הבחנה שכל כלי הוא למעלה מהאור, ומצד כך שורשי הכלים הם במדרגה יותר גבוהה, אבל הכל בנעלמות, לבוא ולומר שיש כאן כלים דא"ק שעל זה נאמר כאן בלשון דברי הרב ז"ל פנים ואחור, זה מילתא דחידושה [אנו רק מחדדים, בלא להרחיב את הדבר].

נמצינו למדים עד כאן שני מהלכים שהובאו בדברי שלום, ה"פנים ואחור" שנאמר כאן, או שזה קאי על הפנימיות והחיצוניות של הקו, או שזה קאי על א"ק.

מהלך הלשם מהו פנים ואחור בקו

מהלך ג', מתבאר מדברי הלשם. נשוב ונשנן את היסוד שנאמר בדבריו פעמים רבות, ונמצא גם כאן. כל דבר שנמצא בעולם תחתון - נמצא בעולם העליון, כל דבר שנמצא בעולם העליון - נמצא בעולם התחתון, אלא, שיש יחס כיצד הוא מתגלה. כאשר

מלשון נוטה לצדדים. עיין יונת אלם (פ"ה) ויחס הכתוב נטיעה לאון, ממה ששנינו באדרא, אודנא אתעביד ברישומן רשימין לגאו כמאן דעביד דרגא בעקימא.

שערות כתיב (יחזקאל, ה, א) ואתה בן אדם קח לך חרב חדה תער הגבלים תקחנה לך והעברת על ראשך ועל זקנך ולקחת לך מאזני משקל וחלקתם. ועיין ערך קטן אריך, בהרחבה. ועיין יונת אלם (פרק מב) מיעוט השערות אשר סביב לאזנים נגרר אחר הרוב שהם למעלה מהמצח (א.ה. דהיינו, לכן אי"ז אחד מתיקוני דיקנא). ועיין כתבי הרמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף קיט) באריך אינו נחשב אזנים לתיקון, ואינם נתפסים כלל, אלא נחשב במקומן עמר נקי, מפני שבכאן השערות אינם מפסיקים כלל ומכסין על האזנים מלשמוע, לכן הם פקוחות תמיד. משא"כ למטה השערות הוא סתימו דאודנין.

און עיין גר"א (יה"א, ח"ג, לד, ע"ב) שאון כלל הכל, כמ"ש בספר הבהיר. א-און. ז-ן, שער ומצח, עיי"ש.

ועוד. כתיב (בראשית, לה, ד) ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה.

ועוד. לסבר או לשכך את האוזן, כי משם מתחיל ההשגה, כמ"ש בעץ חיים (ש"ד, פ"ב ופ"ד). וכתיב (תהלים, מט, ה) אטה למשל אזני. ובעומק לכך נקרא לשון "אטה" (עיין ערך קטן יושר) כי זהו רק לסבר את האזן ולא שמיעה גמורה. וזהו אינו עצמות שמיעת האוזן בחינת יושר, אלא נטיה לצדדים של שמיעה. וזהו בחינת מש"כ (איוב, ד, יב) ואלי דבר יגב ותקח אזני שמץ מנהו. כי און גימט' יו"ד ה"י וא"ו ה"ה, כשתסיר ה' (כמ"ש בעץ חיים שם סוף פרק ג) נחסר עיקר שמיעת האזן, ששורשה אות ה'. ושמיעה זו נקראת בת קול ולא עצם הקול, כמ"ש (מגילה, לב, ע"א) אמר ר' יוחנן, מנין שמשמשין בבת קול, שנאמר ואזניך תשמע דבר מאחריך.

חוטם כתיב (במדבר, יא, א) ויהי העם כמתאוננים רע באזני ה', וישמע ה', ויחר אפו ותבער בם אש ה' ותאכל בקצה המחנה. וכתיב (מלכים, ב, יט, כח) יען התרגזך אלי ושאנך עלה באזני ושמתי אחי באפיך.

ועוד. קטרת. וכתיב (ירמיה, מד, ה) ולא שמעו ולא הטו את אזנם לשוב מרעתם לבלתי קטר לאלהים אחרים. ועיין עץ חיים (ש"ה, פ"ב, מ"ת) צורת אות אלף צורת של י' של און שמאל, ו' של חוטם שמאל, וי' של און ימין, צורת א' יו"י, עיי"ש פנים נוספות של צירוף און וחוטם. ושורש כל הארת החוטם, אות ו' שהייתה חלק מאות ה', שהוא און. וכן ה' תחתונה של ס"ג - און ירדה לחוטם כמו שנתבאר בעץ חיים.

פה בקלקול, פרעה, פה-רע, כנודע. וכתיב (בראשית, נ, ד) דברו נא באזני פרעה לאמר. וכתיב (ירמיה, ט, יט) ותקח אזנכם דבר פיו. והתיקון עיין עץ חיים (ש"ו, פ"א, מ"ת) מן און ימין נמשך האור ויוצא דרך הפה, בסוד או"מ, וכו', עיי"ש. וכל עצמות אור הפה, אות ד' שהייתה חלק מאות ה' שהוא און. ובעומק אור האון, הבל משמיע קול, כשאוטם אזנו, כמ"ש העץ חיים שם (ש"ח, פ"א, מ"ת). ואמרו (ברכות, יג, ע"א) השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפיו, עיי"ש (טו, ע"א). ועיין ספר החשק (ח"ב) ותהיה האזן שומעת ובוחנת מה שיוצא מן הפה,

אור א"ס כתיב (שמואל, ב, כז, כב) על כן גדלת אדניי ה' כי אין כמוך ואין אלהים זולתך בכל אשר שמענו באזינו.

ועוד. עיין ערבי נחל (בלק, ד"ג) מאחר וכל המציאות כולו אינו אפילו בערך טיפה וכמוהו כאין לפניו, והן גוים כמר מדלי וכשחק "מאזנים" (ישעיה, מ, טו). וזש"ה (שם, שם, יז) כל הגוים כאין נגדו, ולכך מאפס ותהו נחשבו לו. ר"ל כמו שמלכותו על האפס ותהו, כך נחשב עתה שמלכותו על הנמצאים ג"כ, ואין שום הבדל ותוספת שלימות במלוכה יותר מבתחילה, כי בדבר שאין לו תכלית וגבול לא יצויר תוספת.

צמצום כתיב (שמואל, ב, כה, ז) "בצר" לי אקרא ה' ואל אלהי אקרא וישמע מהיכלו קולי ושוועתי באזינו. ועוד. כתיב (ירמיה, לו, ו) ובאת אתה וקראת במגלה אשר כתבת מפי את דבר ה' באזני בית ה' ביום "צום". כל צום מלשון צמצום. וכן צורם און בבכור (זבחים, כו, ע"א, ועוד) לשון צורם, לשון "צר", צמצום. ועוד. מחיצה שאוטמת. וכתיב (תהלים, נח, ה) יאטם אזנו ועוד. חלל הפניו שורש לע"ז. ואמרו (ע"ז, מג, ע"א) כיצד מבטלה, קטע ראש אזנה.

קו קו כעין "צינור" כלשון תחילת העץ חיים. ומשם נעשה "צור" מעוז. וכתיב (תהלים, לא, ג) הטה אלי אזנך מהרה הצילני היה לי "צור" מעוז.

ועוד. קו - חוט. ועיין ב"ב (פט, ע"ב) תנינא, חוט מאזנים של חנוני ושל בעה"ב טפח.

עיגולים עיין ספר גן נעול, "אנכי ה' אלהיך", והיה בשמיעת האזנים, ע"כ ביקש אהרן מן העם נזמי הזהב אשר באזניהם. ונמצא שהאוזן שורש לחטא העגל. ולכך כתיב (שמות, לב, ב) ויאמר אלהים אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנתיכם והביאו אלי, ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן. וכתיב (יחזקאל, טז, יב) ועגילים על אזנך.

ועוד. שמיעה בחינת "גילוי" אזנים, כגון (שמואל, א, כ, ב) ולא "יגלה" את אזני. ושם (יג, יג) וכן שם (כב, ח, יז, ועוד). ועיין סנהדרין (צה, ע"ב) אזנים גלה להם ושמעו שירה מפי החיות ומתו. ועוד. כתיב (יחזקאל, י, יג) לאופנים להם קורא הגלגל באזני. ועוד. כנעני, סוחר, שהולך סחור סחור סביב. וכתיב (הושע יב) כנען בידו מאזני מרמה.

יושר ג' קווים. אמצע - יושר, ימין ושמאל נטיה לצדדים. והאזנים בצדדים. וכתיב (מלכים, ב, יט) "הטה" ה' אזנך. ובעומק, האזנים מאזנים ימין ושמאל מכח קו אמצע. ולכך היכן שהאיר אורות האזנים לא היה שבירה כנודע. וכן מאזנים פנים ואחור. ומצד כך כתיב (ישעיה, ל, כא) ואזניך תשמענה דבר מאחריך. וכתיב (ירמיה, ז, כא) ולא שמעו אלי ולא הטו את אזנם ויקשו את ערפם. עורף - אחור. שנאמר לא הטו אזנים לצדדים שמאזן פנים ואחור, עיי"ז האחור נשאר קשה עורף. וזהו בחינת מאזנים, ששוקלים ששני הצדדים יהיו שווים. וכמ"ש (משלי, טז, יא) פלס ומאזני משפט לה'. ועיין שבת (קנג, ע"א).

וסוד אור האזנים או"פ שיוצא מן הצדדים מוגדר בלשון הרב שיוצא ביושר. עיין עץ חיים (ש"ח, פ"א, מ"ת). ומצד כך נקרא "נוטע און"

כמ"ש (איוב, לד, ג) כי אזן מלין תבחן.

עינים - שבירה מיתה. וכתוב (איוב, כח, כב) אבדון ומות אמרו באזינו שמענו שמעה. ו"שורש" המיתה הנעלם באזנים (עיין שער הכוונות, דרוש קידוש ליל שבת, ד"א). ופעם ראשונה שכתוב בתורה אזן, כתיב (בראשית, ד, כג) ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי ל"פצעי וילד לחבורתי". וכתוב (ירמיה, לד, יד) ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי, וגו', ולא הטו אזנם כי פלגא מיתה באזן, הוא רציעת עבד שלא רצה ליצא לחפשי. וכן בכי, וכתוב (במדבר, יא, יח) כי בכיתם באזני ה'. וכן פסולת היוצא מן הגוף, הוא חלקי המות שבאדם. וכתוב (דברים, כג, יד) ויתד תהיה לך על אזנך וגו' וכסית את צאתך.

ועוד. חרש גמור, מיתה, חרשו נותן לו דמי כולו. ומקצתו כתיב (שמואל, א, ג, יא) כל שמעו תכלינה אזניו. ואמרו (ריש חגיגה) חרש פטור מן הראיה. והיה ס"ד (חולין, כז, ע"א) ששחיטה - המתה, היא מן האזנים, כמ"ש ואימא מאזנו, בעינין דם הנפש וליכא. ומיתה של תיקון (חלקי) הוא מיתתה של שרה שמתה מכח אור העקידה ששמעה שכמעט נשחט וכו'. וכתוב בקבורתה (בראשית, כג, י) ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת וגו', וידבר אל עפרון באזני עם הארץ וגו', וישקול אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת. וכן בתיקון כתיב (ישעיה, לה, ה) ואזני חרשים תפתחנה. ואור העין דתיקון עובר דרך האזן כמ"ש בעץ חיים (ש"ח, פ"ב, מ"ת, ועוד מקומות). ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (משנת חסידים, דף קמז) ואזן שומעת, כי שמיעה לשון ראייה, ולבי ראה הרבה חכמה, וכו'. פקח הוא בין בעין בין באזן, וכן עיין אז"ן גימט' ג"כ פקח. ואמרו (חולין, לח, ע"א) אמר רב, גועה והטילה רעי, וכשכשה באזנה, הרי זה פירכוס.

עתיק עיין שער הכוונות (דרושי קידוש ליל שבת, ד"א, עינין סעודת שחרית דשבת) בענין ז' מלכים שיצאו מבחינת אזן עליונה דא"ק. ואירע בהם פגם קרוב לענין המיתה והביטול, וכו', שהם בחינת י"ה במילוי ההי"ן וכו', והנה עתה בסעודת שחרית של שבת עולה עתיקא קדישא דעולם האצילות עד אותן ההי"ן, ולכן סעודה זו נקראת סעודתא דעתיקא קדישא.

אריך סוד אורך, אור-ך. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף קכה) אז"ן ר"ת, אור-זיו-נגה, עיי"ש.

ועוד. בחינת זקנים. וכתוב (יהושע, כ, ד) ודבר באזני זקני העיר ההיא את דבריו. כי שורש זקן בדיקנא זקן. וחפיא על או"א, ולכך נקרא זקן ש"קנה" חכמה, מהארת דיקנא. ואור האזן מגיע עד שבולת הזקן, כמ"ש בעץ חיים (ש"ח, פ"ב, מ"ת). (עיין גר"א ספד"צ כ"ה, ע"א). והדיקנא מתחיל כנגד האזן כמ"ש שם (ש"י"ג, פ"ט). ועיין (מכות, כ, ע"ב) המקיף פאת ראשו, סוף ראשו, זה המשווה צעדיו לאחוריו ולפדחתו. ומצד הקלקול אמרו (שבת, קנה, ע"א) מכאן שאזניהם של זקנים מתכבדות. ובעומק הוא מכח השערות שבאזן. ועיין ערך קטן בינה שיש כמה קלקולים באזן, שמנונית, ערלה, שערות, ומום, ודו"ק. ועיין גר"א (ספד"צ, יד, ע"א) שבתיקוני דיקנא לא הוזכרו אזנים, שהתיקונים הם התפשטות למטה, והאזנים הם מהארת א"א במקומם. ועיין ליקוטי הגר"א (נז, א-ב) מעין כך. ועיין עוד בדבריו בספד"צ (יד,

ע"ב, ול"ד, ע"א, בליקוט). ועיין אילימה (עין הבדולח, תמר ב', פרק טו). ועיין שם (מעין ד', עין השמש, תמר ג', פרק טז). ואור יקר (פרשת נשא, ובראשית). ויונת אלם (פרק מב).

אבא כתיב שמע בני מוסר אביך (משלי, א, ח). וכתוב (תהלים, מד, ב) אלקים באזנו שמענו אבותינו ספרו לנו. וכתוב (שם, מה, יא) שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך.

וכן המלמד בן חבירו תורה כאילו ילדו, ונקרא אביו. וכתוב (משלי, ה, יג) ולא שמעתי בקול מורי ולמלמדי לא היטתי אזני. והנה או"א לא קיבלו בשלמות אור האזן. עיין עץ חיים (ש"ה פ"א, מ"ת, וש"ח, פ"ג, מ"ת, ועוד מקומות). וקבלו רק מהארתו בהתפשטותו במקום שבולת הזקן, כמ"ש שם (פ"ב, מ"ת).

אמא מלכות שבה, לאה. ונקראת ירושלים (סידור האריז"ל, תיקון חצות). וכתוב (ירמיה, ב, ב) הלך וקראת באזני ירושלים. ועיין עץ חיים (ש"ד, פ"א) אזן ימין הבל שלו הוא שורש נשמת בינה, והבל אזן שמאלית שורש נשמת תבונה. ומתבונה תחתונה נעשית לאה.

ד"א מדרגת בן. וכתוב (שמות, י, ב) ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים. ומכנגד כתיב (שם, יא, ב) דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב. וכן כתיב (שם, כד, ז) ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם.

ועיין רזא דמהימנותא (דף צט) ז"א נוקביה, ר"ת אזן. ועיין בביאורו על משנת חסידים (דף קו) וההלבשה הוא עד אזניו של א"ק, שכל הלבשה הוא בכדי לשכך את האזן שתהא אפשר להשמע. והן ג' בחינות, ארי"ך זיע"ר נוקב"ה, ר"ת אז"ן, עיי"ש.

נוק' בתכשיטי נשים אמרו (שבת, נז, ע"ב) א"ר אבהו, טוטפות המוקפת לה מאזן לאזן. והוא מעין ציץ, כמ"ש (סוכה, ה, ע"א) ציץ דומה כמין טס של זהב, ורחב ה' אצבעות, ומוקף מאזן לאזן, וכו'.

ועוד. לבנה. פני יהושע כפני לבנה. וכתוב (שמות, יז, כד) כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע. ועוד. עניא דלית לה מגרמה כלום. וכתוב (משלי, כא, יג) אטם אזנו מזעקת דל. ועוד. סוד מקום. וכתוב (דה"י, ד, ז, טו) עתה עיני יהיו פתוחות ואזני קשובות לתפלת המקום הזה.

ועוד. כלי. ועיין עץ חיים (ש"ו, פ"ב, מ"ת) מן אור אזן שמאל הנכנס בפה נעשה חיצוניות הכלי, וכו', עיי"ש. ואמרו (עירובין, כא, ע"ב) איזן וחיקר תיקן משלים הרבה. אמר עולא א"ר אליעזר, בתחילה היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה אזנים, עד שבא שלמה ועשה לה אזנים. ועיין נדה (מט, ע"ב) כופף אזני קורה לתוכה וכו', עיי"ש. ועיין זבחים (כד, ע"א) דעביד ליה אזן לשפת מזרק ומקבל בה. וברציעה ילפינן (קידושין, טו, ע"א) אזנו ולא אזנה. אולם בא"ק אזן אינו כלי, אלא בקע שדרכו עובר האור. עיין גר"א (יה"א, ח"ג, לה, ע"ג).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה להארות, הערות, והוספות: rav@bilvavi.net

ששאל מהמורה נבוכים, ולפי"ז הקבילם יחדיו להלכה למעשה. מעין כך מאיר האור לחבר ההלכה עם הקבלה באופן בהיר ונהיר. דבר זה נמצא בזה"ק, ובפרט בתיקונים, באריז"ל ובגר"א ועוד. ועתה מאיר כח הכללות לחבר הכל, שזהו אור אחרית הימים. זיהוי התכלת אינו מבורר. אולם מעצם נסיון הבירור נודע מכך שאור התכלית מאיר. תכלת - תכלית.

בפרטות, זהו חיבור שכלי עם אור מקיף שנמצא בעולם. בכללות, נצרך התדבקות באור, "התכללות".

ב. רגישות אמת. אולם הקושי (הוא) שרגישות זו אי אפשר להשתמש בה בכל עת, כי אניני הדעת חייבים אינם חיים. ובפרט בדור זה שיש גסויות רבות שאנו נצרכים להתמודד עמהם שעה שעה.

ולכך הדבר תלוי בעדינות נפשו של כל יחיד, וביכולת הנפשית שלו לשאת את היקף העדינויות הנצרכות בדור זה שהם רבות מאוד מאוד מאוד.

השתדלות בתקופה זו, ולימוד במכללה "חרדית" לכבוד הרב שליט"א. אנו מודים על כל השיעורים בתקופה האחרונה וכן הקונטרסים שהאירו לנו את הדרך. בזכות זה והנינו מאוד מהתקופה המורכבת הזאת.

רצינו לשאול, אשתי עובדת בהוראה כבר 10 שנים והיא מרגישה שהיא לא מספיק ממצה את עצמה. כעת היא רוצה ללמוד טיפול באומנות לילדים במכללה חרדית בבני ברק והיא מרגישה שאם היא תעבוד בזה במקביל להוראה היא תוכל להשפיע יותר ולהגיע יותר למיצוי עצמי. והשאלה היא, היות שהלימודים הללו אורכים כ-3 שנים, וזה לוקח המון זמן וטורח, האם הדרך היא להכנס לעשות השתדלות כזאת שאת פירותיה נראה רק בעוד 3 שנים, או שבתקופה זו לא ראוי להתחיל מהלך ארוך מדי לאור זאת שהקב"ה מתגלה בעולם ומזרז את הגאולה בכלל ובפרט?

תשובה זה דרך להשתדל לעוד ג' שנים, אם זו מדרגתה. מצב זה יכול להימשך זמן מועט או רב. אולם, לא ב"מכללה חרדית". אין כזה מושג מכללה חרדית. כל המכללות "אינם חרדיות"!

כהיום רוב אלו שהיו חרדים - כבר אינם חרדים, אלא כמו שנקרא בלשון הרחוב "חרדים חדשים", שרח"ל כמותם הולכת וגודלת,

וכביכול נעשית כאילו היא הדרך המרכזית של החרדים.

המושג "חרדי" היום, מאוד מאוד מטושטש ומבולבל. חרדי יכול להיקרא מי שמחזיק מכשיר חכם מסוגן יותר או מסוגן פחות, שלומד במכללה או באוניברסיטה, ועובד בחברה חילונית מובהקת, ונוסע לפסח לחו"ל, ועוד ועוד...

לימוד מהקורונה וקרינה 5G

שלום לכבוד הרב. הרב אמר שאחד הסיבות לקורונה זה שנתחבר לעצם ההויה שלנו ולקב"ה.

וגם כל מה שהקב"ה סגר - בא לרמז לנו איפה לתקן. כגון: חתונות, בתי מלון בארץ ובעולם וכו'...

א. ראיתי מודעות שאמרו בין היתר כך: חלק מאיתנו הורידו את הכתר שעל ראש האשה (המטפחת) ושמו פאה נוכרית. כנגד זה הקב"ה שלח לנו את הקורונה שזה כתר בלטינית, וכמו שהרב אמר כתר דקליפה. מה דעת הרב האם זה אמת?

ב. יש עכשיו פריסה ארצית של רשת G5 שיש לכאורה הוכחות שהיא הורגת כפשוטו, זהו כלי מלחמה לכל דבר, רק שמופנה נגד התושבים בעולם. האם גם כאן צריך להסתכל שזה מהבורא, ואם כן מה החטא שצריך לתקן כדי שהקב"ה יסיר מאיתנו את הכלי מלחמה הזה כנגדנו?

ג. גם החיסונים עם הנאנו ציפים שהם מתכננים להכניס לנו ללא ידיעתנו, האם גם זה מהקב"ה? ואם כן, מה השם רוצה לרמוז לנו לתקן, כדי שיוסר מאיתנו הגזירה הנוראית הזאת?

ד. גם הודיעו כבר שרוצים להוסיף לנו גם ציפ לכל ילד ומבוגר מתחת לעור. מה השם רוצה שנתקן?

תשובה

א. אמת לאמיתה.

ב. שער הנו"ן דקדושה - מסירות נפש בקדושה. אמונה ותמימות וחיבור שכלי עמוק לתוה"ק.

ג. אין לדון על העתיד בענין זה.

ד. כנ"ל אות ג'.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא מהארכיון של שו"ת

נא לשמור על קדושת הגליון

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 | USA 718.521.5231

הצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

דרושים מתנדבים לשכתוב שיעורי הרב. לפרטים נא ליצור קשר 053.319.7481 / info@bilvavi.net

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829